

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5:60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnina se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Deželnozborska volilna reforma.

II.

Vladni zastopnik je v deželnozborski seji dne 2. aprila t. l. podal izjavo, da pri čisto različnem delokrogu deželnih zborov in državnega zbora splošna volilna pravica za državni zbor nikakor ni poklicana v to, izpodriniti iz deželnih zborov zastopstvo interesov. Vlada torej noče nič vedeti o splošni in enaki volilni pravici za deželni zbor. Pa tudi, če vlada hoče obdržati zastopstvo interesov v deželnem zboru, bi morala po našem mnenju predložiti načrt, ki bi vsaj nekoliko odgovarjal pravičnosti nasproti strankam v deželi in bi stal na nekoliko modernejšem stališču. Saj je deželnozborski volilni red star že 45 let in od tedaj se je korenito izpremenilo vse javno, politično in gospodarsko življenje tudi na Kranjskem.

Vladni načrt pred vsem določa deset poslancev za veliko posestvo. Če se morajo že obdržati kurije v deželnozborskem zastopstvu, zakaj bi ne smel voliti v skupini veleposestnikov vsak, kdor plačuje 200 K realnih davkov (hišnega in zemljiškega davka), in ne samo oni, ki so vpisani v deželno desko. Kako prednost imajo njihovi davki ali pa njihovo posestvo pred drugimi enako velikimi ali še večjimi davki ter posestvi? Saj je splošno znano, da ta v de-

želni deski vpisana posestva leto za letom bolj propadajo — pri zadnji deželnozborski volitvi jih menda niti 80 ni bilo več — da se polagoma razkosavajo in da bodo sčasoma izginili sedanji grofje in baroni s teh posestev, ki prehajajo vedno bolj v domače slovenske roke. To tudi ni nobeno čudo. Zemljišče samo dandanes, obdelovano z dragimi delavci, ne donša toliko, da bi posteno redilo vsega dobrega vajeno plemstvo, da bi pa skrbeli za industrijska podjetja na svojih posestvih, zato naši baroni nimajo denarja, še manj pa podjetnosti. V tem oziru so vsi drugačni bogati češki kavalirji.

Ali ostanke nekdanje mogočnosti še hočejo ohraniti nemški graščaki in čeprav štejejo danes jedva 45 svojih glasov v deželi, morajo imeti svojih 10 poslancev. In vlada jim to število dovoljuje, ker s tem nemštvo ohrani svojo moč. Nemci se vedno bahajo, da so najvišji davkoplatavalci v deželi! Tu naj se pokažejo. Vsakdo, kdor plača 200 K realnega davka, voli v skupini veleposestva — in čegava bo zmaga? Tu je tudi polje za eventualne kompromise glede vseh treh deželnozborskih strank, zlasti z ozirom na razdelitev po okrajih. Kdor čuti pravično, mora biti za to, da veljaj enaka pravica za vse, ki plačujejo isti davek, najsi bodo potem baroni ali ne.

Če bi se mogoče temu našemu predlogu očitalo, da bi potem prevladali meščani, ki imajo večje hiše v najemu, bi se kom-

promisnim potom tudi lahko sklenilo, da je le zemljiški in hišno - razredni davek (od neoddanih poslopij) merodajen za veleposestvo, s čemur imajo v tej kuriji vso moč v rokah večji agrarci.

Krivična je tudi razdelitev volilnih okrajev za volitev poslancev v skupini mest, trgov in obrtnih krajev. Ako se vzame na število prebivalcev, dobimo to-le podobo:

- 1.) mesto Ljubljana . . . s 36.547 prebivalci 2 poslancev
- 2.) mesto Idrija » 5.728 » 1 »
- 3.) Škofja Loka, Kranj, Kamnik, Železniki, Mengeš, Domžale. . . » 10.924 » 1 »
- 4.) Radovljica, Trzin, Kropa, Jesenice, Sava, Javornik, Kamna gorica, Bela peč . . . » 9.212 » 1 »
- 5.) Postojna, Vrhnika, Senožeče, Lož, Vipava in Cirknica . . . » 8.021 » 1 »
- 6.) Dolenjska mesta in trgi . . . » 12.143 » 1 »
- 7.) Kočevje in Ribnica . . . » 3.234 (1) » 1 »

PODLISTEK.

Deset let sokolskega življenja.

Ob desetletnici Sokola v Kranju.

Dne 6. maja letošnjega leta bode poteklo deset let, kar obstoja v Kranju tretje sokolsko društvo. Kratko življenje šele, toda živa slika marljive delavnosti, včasih pa tudi nezavedne, a uporljive nezmožnosti ter lenobe. Razdelimo jo lahko v dve dobi: a) doba četovodij od početka do l. 1901, b) doba načelnikov ali prepordna doba od l. 1901 do danes. Predno pa začnemo povestnico zadnjega društva, naj povemo tudi iz življenja prvih dveh sokolskih društev, kar nam je znanega; kajti videli bomo rane, na katerih

je bolehalo spočetka tudi zadnje društvo, a jih srečno prebolelo.

1864—1867.

V dobi naše narodne prebuditve, v letih šestdesetih minolega stoletja so se po inicijativi takratnega «Južnega Sokola» v Ljubljani začela ustanavljati sirom slovenske zemlje sokolska društva (samostojna in podružnica). Proces rojstva je bil takrat isti, kot sedaj: a) izlet matskega društva v kak kraj, b) pristop tamošnjih krajanov k istemu, c) samostojno društvo ali podružnica. — Iz poročil «Južnega Sokola» zvemo, da so Kranjci pozvali Ljubljance na izlet. «Dne 29. junija odpotili so se sokolci (ljubljanjski) že ob 4. uri zjutraj v Kranj, v Siski so se vsedli na pripravljene vozove in dospeli v Kranj ob 9. uri. Slavno sprejeti od ta-

mošnega čitavničinega odbora, potujejo v mesto, oddajo zastavo mestnemu županu, idejo ob 11. uri k sveti maši, pri kateri pojejo slovenske svete pesni v občno pohvalo, imajo obed ob 1., pozdravljajo slavnega pesnika dr. Prešerna na gomili ob 4., telovadijo od 5. do 7., se vdeležijo besede in plesa v tamošnji čitavnici do 2. čez polnoči; in podajo se potem zopet proti domu.» Kmalu so se pokazali uspehi tega izleta: dne 20. avgusta istega leta napovedo Kranjci pristop k «Južnemu Sokolu». «Novo veselje, novo pospeševanje v težki naši nalogi. V seji 21. avgusta se je temu listu odgovor napravil.» Ob obletnici ustanovitve «Južnega Sokola» dne 2. oktobra pa že zremo med Ljubljance kranjske brate, tako pri skupnem nastopu kakor pri «občnem telovanju». Toda Kranjci si kmalu pre-

Kočevje in Ribnica s 3234 prebivalci volita tudi 1 poslanca, druga mesta z 8—12.000 prebivalci, ali pa 18.000 ljubljanskih prebivalcev, zato ker je večina volilcev nemških Kočevcev, katerih vsak torej zaleže vsaj za 3 volilce po drugih kranjskih mestih.

Če bi se za Ljubljano postavilo isto merilo kakor za Kočevje, bi morala Ljubljana dobiti vsaj 11 poslancev, zlasti če se upošteva, da Ljubljana sama plačuje 1.103.017 K davka, Kočevje s celim sodnim okrajem vred pa 104.651 K.

Če bi se skupini Kočevje-Ribnica pridružil še industrijalni kraj Sodražica, bi stelo: Kočevje 1198 mošk., 981 žensk., vkup 2179 preb. Ribnica 467 » 588 » » 1055 » Sodražica 359 » 439 » » 798 »

vsega skupaj 4032 preb.

Torej še vedno izjemno mala skupina. Od teh 4032 prebivalcev je 2084 Slovencev in 1808 Nemci; torej pravični Nemci še nimajo nobenega vzroka za pritožbe; ker bi pri takem položaju mogel na gotovo zmago upati le kak kompromisni kandidat.

Deželna zveza kranjska za pospeševanje tujkega prometa.

Lansko poletje se je ustanovila v Ljubljani deželna zveza za pospeševanje prometa tujcev v naši deželi, ki obiluje prirodnih krasot. Splošno je tedaj pozdravila najširša javnost ustanovitev društva, ki si je stavilo za nalogo, pričeti s sistematičnim in organiziranim delom za to, da svet zve za lepote in mičnosti naše dežele, da se obrne pozornost tujcev na kranjske prirodne bisere in privabi tok tujcev v našo deželo. Deželna zveza, katere vodstvo je v rokah izkušenih, dalekovidnih, delavnih in poztvovanih mož, se je takoj z vso resnostjo lotila izvrševanja svoje lepe naloge. Pričela je takoj s pripravami za raznovrstne reklamne publikacije in z izdajo kašipotov. Ker je vodstvo izprevidelo, da treba našim ljudem pouka, kako je treba ravnati s tujci, ker je spoznalo za potrebno, da se v krajih, ki so vsled svoje naravne krasote posebno pripravni za letovišča, grade vile in hiše za nastanitev tujcev, je vse potrebno ukrenilo, da se spišejo potrebna navodila in izdajo vzorni načrti za graditev primernih poslopij. Bliznja avstrijska razstava v Londonu, ki ima po-

mislijo ter ustanove že začetkom l. 1865. samostojno društvo. *Januar. Sokol se v Kranju osnuje, ima 22. januarja sijajen ples z udeležbo nekaterih ljubljanskih bratov, in najde radodarnega rodoljuba Urbančiča, ki mu les za telovadno orodje podari. *Gotovo je, da je bilo malo to sokolsko življenje, dasi je bilo mnogo dobre volje, a premalo razumevanja sokolske misli. Naši so prevzeli od Čehov pač samo vnanjo obliko, niso pa pomislili, da mora pod sokolsko srajco biti tudi gorko sokolsko srce, in telovadba jim je bila cirkuška parada. Drugače si ne moremo razlagati propada prvih sokolskih društev, zlasti ker smo slično provzročeni konec zrl pri marsikateremu sodobnemu društvu. Ne čudimo se torej žalobnemu poročilu iz 25. maja 1865., da so propadla skoro vsa društva po parmesečnem življenju. *Samo Sokol v Kranju obstaja izmed vnanjih z 19 udi.*

Dalje prih.

seben oddelek za krajeznanstvo, je dala zveznemu vodstvu povod, da je nemudoma stopilo v zvezo z dunajskim prometnim društvom in s pripravljajalnim odborom za prireditelje razstave. Napraviti je dalo za londonsko razstavo mnogo krasnih slik najlepših objektov postojnske jame ter veliko oljnato sliko. Nadalje je dalo izdelati dva kipa, predstajajoča gorenjskega kmeta in gorenjsko dekle. Mimo teh predmetov zbere razne že v prejšnjih časih izdelane slike najlepših krajev naše dežele. Vse te predmete razstavi na londonski razstavi in jim pridodane potrebne spise, ki dajo priliko, da se obiskovalci razstave hitro in ročno orientirajo. Izbrano pozornost obrača deželna zveza Bledu in Bohinju, ki bosta, ko steče karavančna železnica, prislila do svetovne veljave. Zlasti v Bohinju treba skrbeti za primerna stanovališča, za zgradbo velikega modernega hotela. Zagotoviti je treba Bohinju slovenski posesti, preprečiti prodiranje tujega kapitala. Vsa ta dela zahtevajo mnogo duševnega dela, pa tudi denarnih sredstev. Deželna zveza, ako naj uspešno deluje, mora imeti svoje tajništvo s stalno pisarno, ki izvršuje številne tekoče posle in sklepe zvezinega odbora. Imeti mora zanesljivo osebje, ki se poglubi v dela zvezana z akcijo za pospeševanje tujkega prometa v velikem in enotnem slogu. Vse to stane dokaj denarja, ki pa je plodonosna investicija in mora v bližnji prihodnosti nositi lepe obresti. Poztvovalne može, ki so prevzeli iz čistega rodoljubja težavne posle, je treba podpirati in dobro zasloniti iz javnih sredstev. Doneski društva ne morejo zadoščati. Deželna zveza je doslej, kakor smo že poročali, dobila podporo od železniškega ministrstva v znesku 400 kron, od kranjske trgovske zbornice 500 kron. Mesto Ljubljana je votiralo za pospeševanje tujkega prometa 4000 kron, vendar se pa ta vsota ni izplačala deželni zvezi, ker namerava občinski svet ljubljanski obrniti ta denar predvsem za reklamo v prid Ljubljane. Izrekamo upanje, da se v tem pogledu ne bo postopalo pretesnosrčno, reklama za deželo kranjsko je implicite tudi reklama za njeno glavno mesto. V interesu enotnega postopanja in olajšanja dela marljivemu zveznemu vodstvu je pač, da se postopa solidarno, ker se pri tem prihrani dokaj stroškov; vsekakor pa bi bilo želeli, da se iz tega kredita ako ne ves, saj večji del nakloni deželni zvezi. Tudi deželni zbor kranjski je v zadnjem zasedanju dovolil 6000 kron za pospeševanje prometa s tujci v deželi. To je hvalevreden in razumen čin, s tako svoto se da kaj storiti v prid dežele; hkratu pa se da vspodbudo zveznemu vodstvu, če vidi, da se njega prizadevanja umevajo na pristojnem mestu. Žalibog tozadevni sklep deželnega zbora šepa. Dovolil se je prispevek 6000 kron, pravijo pa, da se je pozabilo skrbeti — za pokritje. Kakor čujemo, se deželni odbor ne more odločiti, da bi izplačal deželni zvezi dovoljeno vsoto. S tem je zveznemu vodstvu malo pomagano, angažiralo se je za gotove naprave, tekoče stroške ima za pisarniške potrebščine, blagajnik pa zaman čaka na izplačilo. Tako razmere seveda ne izpodbujajo in ne navdušujejo. Želimo iskreno, da deželni odbor kranjski v skrbi za dejanske gospodarske interese razveže ta gordijski voz. Vsi pridobitni sloji v deželi bodo na njegovi strani. S. T. V.

Dopisi.

Iz Dražgoš. V zadnjem «Domoljubu» se zaletuje nekdo v naše bralno društvo, posebno v njegovega predsednika, učitelja Stupica. Sicer se skoraj ni vredno pričakati z lažnjivim «Domoljubom», kateremu pravijo mnogi prav po pravici «Lažiljub», vendar ne

bo od škode, če primemo lažnjivega dopisuna malo za ušesa. Mozička bode zadnji občni zbor društva. Saj vemo zakaj! Zato, ker ni bil izvoljen v odbor. Pa, kaj se hoče? Naši udje so že toliko pametni, da volijo le zanesljive in za društvo zaslužne ljudi za odbornike, ne pa kake veterinjake. Sedaj si pa oglejmo laži v omenjenem dopisu. Dopisnik laže, da predsednik ne pusti nikomur nič govoriti. Na občnem zboru ima vsak pravico izreči svoje želje, pa tudi sicer predsednik rad upošteva vsako željo članov. Kar se pa ne obravnava na občnem zboru, o tem vendar odločuje odbor, saj je zato izvoljen. Kdo pa naj urejuje in gospodari v društvu, ali mari ne tisti, ki so za to izvoljeni. Volitev odbora se vrši že več let po listkih, torej bi bili udje že davno lahko odstavili sedanjega predsednika, če bi ne bili zadovoljni z njim, posebno ker jih je na zadnjem občnem zboru sam prosil, naj izvolijo drugega. Na občnem zboru je res nekdo predlagal sobotnega «Slovenca» v naročitev. Pobili pa so ta predlog drugi udje, ki jih je bilo trideset navzočih. Posebno starejši in veljavni može so zahtevali, naj ostane vse pri starem. Učitelj Stupica pa se je izrekel, da je zadovoljen s predlogom, samo naj se potem naroči tudi en list druge stranke, češ: da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvona. Naslednja debela laž je ta, da so bili na občnem zboru samo moški izvoljeni za odbornike. Naše društvo ima tudi 16 ženskih udov, in že več let imamo navado, da eno izmed teh izvolimo v odbor. In če je odbor to pravilno izvoljeno odbornico postavil leto za blagajničarko, je to njegova pravica. Naša pravila pravijo namreč: vsak ud ima pravico voliti in voljen biti. Nesramno je od dopisnika, da si upa pisati take laži, ko je bilo toliko prič. Ali ima mar Dražgošane za tako neumne, da bodo bolj verjeli taki neresnici, četudi je pisana v «Domoljubu», kot pa svojim očem in ušesom? No, pa kdaj je še pač klerikalec pisal resnico! Vidi se, da hodi dopisnik v visoko šolo za laži, in reči moramo, da dobro napreduje v tej stroki. Čestitamo! Dopisnik pravi tudi, da učitelj Stupica ne trpi nobenega katoliškega lista v društvu. Seveda «Mir», «Domovina», «Naš List», «Dom in svet» so menda luteranski ali turški ali bogve kakšni! Očita tudi našemu učitelju njegovo rejeno postavo. Vprašali smo g. učitelja, kateri reči pripisuje, da tako dobro izgleda. Rekel nam je, da temu, ker mirno in zadovoljno živi in ne pozna jeze in nevoščljivosti. Zato svetujemo «Domoljubovemu» dopisniku, naj tudi on opusti jezo in sovraštvo, pa se morebiti tudi on kaj poredi. Morebiti bo kot rejen človek imel več sreče na prihodnjem občnem zboru. Naših mož in fantov pa naj dopisnik nikar ne uči, kaj jim je storiti. Imajo že vsak svoj porcijon pameti in menda nobeden manjšega kot on. Toliko za danes! Če pa vas še kaj srbi, pa le povejte, homo pa se popraskali, drugič pa s «strigelnom».

Iz Cerkljan. (Epilog k nekrologu.) Že je potekel prvi mesec in že so porasle prve bilke na grobu Josipa Barle-ta in prve solze so se vsušile za dragim ranjikim, ki ga je otela smrt ljubečim rokam sorodnikov in prijateljev. Spomin mrličev je svet in celo pogani, trdosrčni Rimljani so govorili: «O mrtvih ničesar, če ne dobro.» In pri nas v Cerkljah? «Mi nismo pogani, torej ni, da bi se ravnali po poganskih načelih.» Taka je morala naših klerikalcev in farovških mlekarjev. In tisti, ki je nespodobno pljunil na Barletov grob, je bil nekdo iz klerikalnih vrst. Pljunil je nespodobno in je poslal smrdljivo svojo gnojnico v šenklaško pomivalno, ki je potem smrdela iz 20.000 izvodov širom domovine in preko njenih meja. Resnično, lep izgled ljubezni do bližnjega je tako pisanje! Glejte svoje pijance in prešestnike in jih opišujte in ne godrnjajte in ne zmerjajte poštenih ljudi, ki jim niste vredni odvezati jermenov na čevljih. Poiščite moralo, ki ste jo izgubili, in ne mažite si čevljev z njo, pač

pa srce, srce . . . In Barletovo ženo omenja tisti pobalin, kot bi mu bila skrivila las! Kaj ga briga ženska, ki se ni mešala ne v farovž in ne v kaplanijo in ne v politiko? Samo da otresa svoj umazani jezik in da onečasča spomin mrličev . . . In v ljubljanskega župana g. Hribarja se zaletuje tisti smrkavec. Ali ga mogoče peče vest, da ne bo šel g. župan za nobenim njegovih strankašev k pogrebu? Ali ga žali inteligentnost g. župana, ki jo je pokazal s tem svojim dejanjem? V naših očeh je g. Hribar s tem svojim činom še mnogo več pridobil, kot je bil poprej. Pokazal je, kako spoštuje spomin prijateljev, dolgoletnih iskrenih prijateljev. Bomo videli, kdaj bo pogreb katerega vaših pristašev tako veličasten! Recimo, kake Marijine hčere, katerih število se je zelo pomnožilo; dvomljivo je seveda, če polovica, ali celo dve tretjini zasluži to ime v pravem pomenu besede. Bog ne gleda na plave trakove, ampak vidi v srce in dušo! Samo svetohlinstvo . . . svetoklinstvo! — Pozdravljeni in pljujte prihodnjic po pomazanih suknjah svojih ljudi!

Novice iz selške doline.

— Konsumno društvo na Česnjici je imelo 16. aprila občni zbor. Poprej se je govorilo, da bodo vse skupaj prodali in društvo razpustili, sedaj bodo pa menda še eno leto poskusili. Ker se nam škoda zdi, da bi se izgubilo kaj narodnega premoženja, ne želimo, da bi prišel konjederec tudi po to zadrugo kot je po Železniško. Po občnem zboru so mnogi udje zelo zabavljali, kaj se selška duhovnika vlikata mednje in hočeta gospodariti.

— Sodarska zadruga na Česnjici je pa imela občni zbor na velikonočni turek. Oddala je blaga za 44.000 kron. Lepa svota! Samo čudno, da je dobička bilo le 700 kron. Načelnik je pa dobil za svoje poslovanje 2200 kron. Tudi pri tej zadrugi je mnogo nevolje, ker mnogim članom se že neumno zdi, da bi lačna vrana »futrala«
sito.

— »Domoljub«
še vedno prežvekuje Šliberjev dolg. Povemo mu, da se je g. Šliber zadolžil najbolj one čase, ko je gostil duhovnike in jim prirejal love. Ko bi bil on tem malo prej obrnil hrbet, bi bil gotovo že uredil svoje gospodarstvo, dasi je prevzel »vse snedeno«
posestvo.

— Kako da »Domoljub«
ne vidi gospodarstva klerikalnih šnopsarjev? V Martinjem vrhu so po trditvi prejšnjega kaplana g. Sušnika politično najbolj izobraženi ljudje, in vendar ni v vsaj dolini nikjer takih pijancev, tako zanikarnih gospodarjev in toliko izprijenosti.

Meščanski volilni odbor

vabi na

SHOD

deželnozborskih volilcev

ki se vrši

v ponedeljek, dne 23. aprila t. l. točno

ob 8. uri zvečer

v gostilni g. P. Mayrja

v Kranju.

Poročala bosta:

1. C. Pirč: **O vladnem načrtu volilne reforme za kranjski deželni zbor.**

2. Dr. Jos. Kušar: **O strankini organizaciji.**

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Smovc je padel v jamo — trala-la, žaba ga j' zagrebla — hoy-sa-sa. Ni ga več na županskem stolu . . .

— Nov župan je bil izvoljen v četrtek 19. t. m. popoldan. Ljudstvo je vse proti Smovcu razven par Žabarjev in Pomarančarjev. Zato pri volitvi župana ni dobil Smovc nobenega glasu. Gledal je tako kisló, kakor ga bi bili celi post namakali v jesihu.

— Sedaj je konec vseh Smovčevih hudobij, ki jih je uganjal pod županskim imenom. Smovc je sedaj odstavljen za vselej. Klerikalci so se zbalí naših volilcev in tudi svojih, ki so bili vsi proti Smovcu, drugače bi morda še volili Smovca.

— Zadnji čas je bil, da so ga preuknili raz županski stolček. Takega župana ni imela nobena občina, kakor ravno naša. Smovc je izrabljaj županstvo samo v svojo korist in v oškodovanje vseh poštenih ljudi. Ničvrednežev Smovc ni preganjal, ker so mu pomagali pri njegovih spletkah in tožbah.

— Smovc sedaj zopet lahko pokriva storčke posekan h smrek z mahom in deli krompir v peharjih.

— Novi župan je gospod Josip Šuštersič, po domače Tome iz Seničice. Naša stranka je bila zanj že pri obč. volitvah in ga je tudi volila v tretjem razredu. Od njega ne zahtevamo nobenih obljub, pač pa pričakujemo, kakor ga poznamo kot poštenjaka, da bode nepristransko županil vsem i klerikalcem kakor nam, ki nas ni v občini Medvode prav nič manj, kakor klerikalcev. Posebne mu priporočamo, naj se ne pusti komandirati od znanih hujskačev, ker ti ga bodo zapeljali na tako pot, kamor on ne želi sedaj. Pred vsem pa naj bode pravičen župan. Od naše strani mu ne bodemo metali polen pod noge.

— Kaplan Brajc ni v sreči zadovoljen z novim županom. Smovc mu je bil bolj všeč. Vendar se kaže na videz veselega, a v sreči je jeza.

— V »Smrdoljubu«
se zaganja Brajc v Kreka iz Govejeka. Veseli se nad tem, da se Kreku ne godi tako dobro, kakor gospodi po farovžih. Res pravo krščansko veselje ima Brajc pri nesreči svojega bližnjega.

— Svoje kimavce naj pogleda Brajc, kakšni so. Kurja babica je bila prav ob kratkem obsojena zaradi obrekovanja na 100 kron, Šemic je v preiskavi zaradi krive pri-sege, Rožnika zasledujejo vsled goljufije, Smovc nosi krčno kaznovanih ljudi s 16 kaznimi i. t. d. Kaj kočé Brajc še več? Zato naj se ne veseli tega, če so podtaknili Kreku besede, ki jih ni govoril. Sicer pa še nistvar pri kraju.

— Golarjeva žaba je tožila stavbenega podjetnika Kožuha, ker je ta v naglici izgovoril resnične besede, da on ni tako neumen, kakor golarjeva žaba. Žaba je hotela, da bi Kožuh preklical v treh časopisih, pa se ni zgodila ta nesreča.

— Kdor še ni videl »uradne žabe«, jo lahko vidi na Senici. Tam kvaka v svoji hiši.

— Golarjeva žaba je ob volitvah dajala denar volilcem, pa nima niti toliko, da bi kupila vole za oranje. Zato vidimo na njegovi njivi, da orje s kravami. Žaba orje s kravami, to je imenitno.

— Pogrebno pesem Smovčevemu županstvu so zapeli v četrtek zvečer. Ta večer so bili katoliški odborniki tako sladko ginjeni, da so od Sore do Rakovnika ves čas peli: »Živa žaba notri plava.«
Pa je res to!

— Nov železniški most delajo pri Svetju. Zgradili bodo tik sedanjega železnega novega, ki bode tudi iz železa. Postavljen bode na leseno podlago. Ko bode narejen, bodo stari most odmaknili proč, na njegovo mesto pa postavili novega. Zgodilo se bode to tako naglo, da ne bodo vlaki prav nič imeli zamude. Inženjerji res znajo delati skoraj čudeže.

— Sadje se pripravlja tod okoli k cvetju. Da bi le vreme bilo ugodno, da bode iz cvetja tudi kaj sadja.

Tedenski politični pregled.

O volilni reformi. Minister Bylandt-Rheidt je izvršil razne premembe o volilni reformi, ki se tičejo števila mandatov in razdelitve volilnih okrajev. Sedaj hoče barantati s poslanci. Slovenci ne dobe seveda nobenega mandata več. Te je požrl Šuštersič.

Baron Pino. Nekdanji trgovinski minister Pino je umrl na svojem posestvu v Borovljah. Pino je pripadal Taaffejevemu ministrstvu in njegova zasluga je, da so ustanovili v Avstriji poštno hranilnice. Ko je odstopil kot minister, so ga imenovali čez nekaj časa za bukovinskega deželnega predsednika. Po svoji upokojitvi je živel na svojem posestvu v Borovljah. Na starost je oslepel. Bil je pravičen Slovincem in osovražen od velikovskih nemškutarjev.

Štajerski Slovenci — žrtov klerikalnega izdajstva. V »Slov. Narodu«
čitamo: »Izvedeli smo iz najzanesljivejšega vira, da je vlada definitivno skrčila število slovenskih mandatov (za državni zbor) na šest v tistem trenutku, ko je minister notranjih zadev grof Bylandt-Rheidt definitivno razpravljaj dr. Šuštersičem. Znano je, da so štajerski slovenski poslanci sprva zahtevali 9 mandatov; to svojo zahtevo so kasneje vzpričo splošnega položaja skrbili na 8 mandatov, a obenem kratkomalo izjavili, da je to njihova končna zahteva, od katere ne odnehajo niti za pičico pod nobenim pogojem. Po večkratnih pogajanjih se je nazadnje minister Bylandt-Rheidt napram slovenskim štajerskim poslancem izjavil: „8 mandatov ne boste mogli dobiti, toda 7 vam jih gre in 7 vam jih tudi dam!“
Iz te izjave je razvidno, da se je vlada že odločila, da dá štajerskim Slovincem 7 mandatov. Kasneje je bil pri Bylandtu tudi dr. Šuštersič in je razpravljaj z njim o zadevi volilne reforme. Ta konferenca Šuštersičeva je bila odločilna za usodo slovenskoštajerskih postulatov glede števila mandatov! Po tej konferenci s Šuštersičem namreč ni minister Bylandt-Rheidt napram slovenskim štajerskim poslancem ničesar več hotel vedeti o prej že objavljenem 7. slovenskem mandatu, marveč je neizprosno vztrajal na stališču, da štajerskim Slovincem zadostuje 6 mandatov! To je golo dejstvo, to je najčistejša resnica! Sedaj ima besedo dr. Ivan Šuštersič, ako si upa izpodbijati naše navedbe in tajiti opisane dogodke. Toda z dokazi, z dejstvi naj pride na dan, ako more in si upa, zakaj s prostaskim psovanjem in s podlim zavijanjem ne bo spravil s sveta resnice, da je on in nihče drugi zakrivil sramotni zločin, da je izdal in prodal štajerske Slovence vladi in Nemcem!

Zarotniško vprašanje na Srbskem se je začelo reševati. General Atanacković je na svojo lastno prošnjo vpokojen; isto storijo tudi drugi vodje zarote. Na ta način se v kratkem obnovijo redni diplomatski odnosi z Anglijo. Odstop zarotnikov bo časten, ker se oni vnovič žrtvujejo za domovino, kar zasluži popolno priznanje.

Punt na portugalski vojni ladji. V portugalski vojni mornarici je izbruhnil punt.

Mornarji vojne ladje «Don Carlos» so zvezali vse častnike ter brzovajili v Lizbono, da bodo mesto bombardirali, ako se jim ne izpolnijo sledeče zahteve: 1. pomiloščenje vseh puntarjev, 2. odstranitev ujetih častnikov, 3. boljše službene razmere. Večina častnikov v mornaričnem ministruvju je za ugoditev uporniških zahtev.

Novičar.

Osebnost. Tukajšnji konceptni praktikant, g. R. Svetek, je prestavljen v Ljubljano.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je imel dne 18. t. m. sejo, da določi smer politiki narodno-napredne stranke. V tej seji je izvrševalni odbor vsled soglasnega sklepa proglasil, da narodno-napredna stranka vstrajaj pri zahtevi, da se uvede za volitve v deželni zbor splošna in enaka volilna pravica s proporcionalnim sistemom. Ako bi pa to ne bilo v danih razmerah dosežno, dal je izvrševalni odbor narodno-naprednim poslancem v deželnem zboru kranjskem navodilo, pod katerimi pogoji bi se mogla vladna predloga o volilni presnovi za ta deželni zbor sprejeti za podlago nadaljnim razpravam, pri čemur je izvrševalni odbor vsled soglasnega sklepa sprejel za načelo, da naj v novi splošni kuriji volijo le oni polnopravni državljani, ki sicer nimajo volilne pravice. Končno je izvrševalni odbor izrekel deželnim poslancem narodno-napredne stranke zahvalo za njih odločni nastop v zadnjem deželnozbornem zasedanju ter jim izrekel popolno zaupanje.

Šenčurški župnik, duhovni svetnik A. Kukulj se trudi, da bi bil zopet voljen v občinski odbor in da bi spravil znanega Ivana iz Srednje vasi na županski stolec. Župnik je lahko duhovni ali celo papežev svetnik, za občinskega svetnika ga pa ne maramo, Ivanu pa tudi svetujemo, da naj rajši ostane namestnik patra Hijacinta in naj prireja romanja magari v deveto deželo, županski stolec nuj pa pusti na miru, ker je to zanj španska vas. Šenčurjan.

Na dopis iz Šenčurja v predzadnjem «Domoljubu» prinesemo zaradi pomanjkanja prostora obširnejše poročilo in odgovor v prihodnji številki. Iz tega znamenitega poročila bode razvidno, kako se peha duhovni svetnik za dedščino in zakaj vse bero potuhnjeni kaplani maše.

I. telovadska izkušnja telovadk Sokola v Kranju. Ni še dolgo, kar smo se vzradovali nad živahnostjo in prožnostjo našega šolskega naraščaja, in že nas je naš Sokol očaral z nastopom naših marljivih Sokolic. Sokolska koračnica zazveni, s krepkim in lahkim korakom prikoračajo naše vrle sestrice in sestra. Kratke modre suknjice vzletavajo nad ličnimi hlačicami, in ko zazveni povelje, se njih vrste razvijajo z lahkimi koraki in plesnimi obrati; pri vsem se kaže ženska nežnost in milina teh naših Sokolic. Ti zdravi cvetoči obrazi, ta zdrava, oblikovita telesa in telesa vzbujajo veselo upanje zdrave bodočnosti. In zopet povelje: vrste se razmaknejo k prostim vjam. Sestave zaokroženih gibov in njih dobra izvedba nam pričajo o trudopolni marljivosti in resni volji. Pri marsikateri sestrici je še gib nepopoln, toda voljo, trud in veliko veselje opažamo pri vseh. Kratak odmor. Bratje pripravijo sestram orodje, in zopet se ti vse premiče in suče, skače in guglje. Vsepovsod živahno

vrvenje in življenje. Mnog potlesk jim je zahvala, izrečimo jo pa še mi: izvrstno. Omeniti moramo še posebno prvo vrsto ter pohvaliti posebno nastop na bradlji. Nobena vaja ni presejala ženskih moči, povsod je vladal princip ženske telovadbè: gibčnost in prožnost, nič robatega, vse lepo zaokroženo. Vsaj pa tudi ni namen ženske telovadbè vzgojiti žene-Amazonke, ohraniti ji moramo ono nežnost in milino, one lepe zaokrožene črte ženskega telesa, katere so ravno odznak prave in zdrave ženskosti. Ohraniti žarkost ter milino pogleda, nič srpega ne maramo, še manj pa izzivajočega, smešno-kavalirskega, in zato nam nikakor ni ugajal nastop ljubljanskih telovadk s florejem. — Aj, to promicanje, to hitanje! Mačka lovi miš, kako veselo vrvenje to, kak srebrni smeh in posmeh nerodni mački ter urni miši, in pa narobe. Vse to je vrvenje mlade krvi ženskega naraščaja, katera se mora in hoče razživeti. In zopet zazveni sokolska koračnica, naše telovadke korakajo. Mah — in že so v zastopu. Ob glasovih narodnih pesnih se gibljejo in sučejo kiji ter same. Ne moreš skoro slediti vsakemu gibu. Gledalci so vsi zavzeti, vsaj še nikdar niso videli vaj s kiji. Vsaka vaja je živa priča pazljivosti ter hitre misli. Hvala Vam, drage sestre, hvala! — Ena, dve — in pred nami se razvije krasna alegorična skupina; naše ženstvo hiti k sokolski zastavi ter se ji klanja. Deco pelje k nji, prisega nanjo. Krasna bodočnost Slovanstva! Hej, Slovani, nam doni na ušesa. Naprej sestre, naprej! — Naj Vam ne bode to strokovna ocena, podali smo Vam samo utis na gledalce, kot strokovnjaki Vam pa kličemo: Le dalje! Mnogo bode še truda, mnogo zamujenega še ponoviti, mnogo novega še naučiti! Naj bi se pomnožile ter rastle vrste, in naj bi zrastle iz Vas krepak sokolski zarod! Na zdar!

Opozarjamo na današnje plesno veselico s koncertom, pri katerem nastopi prvokrat mnogobrojni mešani zbor.

V Gorjah klerikalci podirajo konsum. Tako zabilih in poneumnjenih ljudi, kot so klerikalci v Gorjah, je pač težko najti še kje na Kranjskem, kar pa ni popolnoma nič čudnega, če se pomisli, da nas naši pastirji pitajo samo s prazno slamo «Domoljuba» in «Bogoljuba», katero le semtertja zabelijo z otrobi pastirskih listov od tistega pastirja, ki s srebrno palico in za drag denar pase poklerikaljene Slovence na Kranjskem. Naši pastirji seveda ne potrebujejo niti palice za svoje paševanje, njim zadostuje rabeljska roka, kakor smo že večkrat poročali. Zato je pa tudi čisto umevno, da so njih ovčice izgubile zadnji funt pameti. Lansko leto so praznovali petletnico propada lastnega bralnega društva, letos se pripravljajo, da praznujejo propad zadruga in čez 10 let skoro gotovo praznujejo desetletnico slovesnega uničenja zadnje trohice svojih možgan. Da to nikakor ni pretirano, se razvidi iz naslednjega: Gorjanci so si omislili konsum že pred več leti. Sedanji predsednik mu je brat nam že iz cerkvenih tepežev znanega Umruževega Janeza, ki velja v očeh gorjanskih devic za «gospoda». Proti konsumu kot takemu nimajo tudi nezadružniki ničesar, dasi ni nedolžen laži in drugega, kar se mu pa ne sme v zlo šteti ali celo v greh, ker je te grehe popolnoma opral krst, ko je bil krščen na ime katoliško podjetje. Vsled tega je konsum do danes dobro uspeval, to se pravi, da so ljudje pridno kupovali katoliško blago in da so se popolnoma odpovedali brezverskemu blagu ostalih trgovcev. Videč, da je konsum brez konkurence, si izmislil zviti predsednik konsuma, ki je obenem Marijin otrok in se zida tik konsuma gostilno in prodajalno za vino itd. Za zidavo nove hiše mu je posodil celo kaplan Zabret 1000 K, bodisi, kakor se ugiblje, ker je zadrugarsko prodajalko za ženo vzel, bodisi, kakor je sam rekel, ker je po-božnega fanta rad imel. V novi hiši začne on kot predsednik zadruga konkurirati proti zadrugi s svojo prodajalno. Vino prodaja za cele 4 kr. ceneje, samo da bi zadrugo, ka-

teri je predsednik, uničil. Kdo bi mislil, da se bo naše nekdanje naše ponosno ljudstvo vzdignilo kakor en mož proti takemu mačeha-predsedništvu in proti tej očitni goljufiji napram vsem zadrugnikom in da bodo zadrugniki vsaj zahtevali, da se njen predsednik odstavi. Kaj še? Ubogo zapeljano ljudstvo ga še hvali, češ, da je tako dober, da še ceneje daje kot v zadrugi, v kateri so vpisani. O sveta prostodušnost! Tu se pa res pravi biti silno predrzen pri takih ljudeh še kaj o pameti in razumu govoriti. Da so pa taki, se pa imajo samo zahvaliti svojim nebeskim farjem, katerim naj dajo in zaupajo vse svoje premoženje, svoje žene in dekleta, svoje grehe in neumnosti in, kar je najhujše, tudi svojo pamet. In slednje najstrahovitejše nesreče se še celo vesele, vesele se, da so postali ubogi na duhu, kajti sedaj jim je nebesko kraljestvo zagotovljeno. Sv. Jurij, gorjanski patron, dodeli jim vsaj tam merico pameti!

Pri vojaškem naboru v Škofji Loki, kateri se je vršil 10. t. m. za mesto in okolico, je bilo potrjenih 38 fantov. Dne 18. t. m. je bil nabor za Poljansko dolino; potrjenih 14. Dne 19. t. m. za Selško dolino; potrjenih 38. Skupno število v Škofji Loki potrjenih mladenčev je torej 90. Vsa-koletno število potrjencev iz Poljanske doline se vidno manjša. Vzrok je seveda — žganje.

Novo društvo. V Strazišču pri Kranju se je ustanovilo zabavno tamburaško društvo «Lipa» in je dež. vlada potrdila njegova pravila.

Novi črnuški most čez Savo bo v kratkem dogotovljen. Železna konstrukcija je že 14 dni dovršena docela, le pobarvati jo je še treba. Most tehta 516.133 kg. Stavbna tvrdka Wagner je zaslužila 205.569 kron 70 vin. Na mostu je pot za vozove separirana od onih za pešce. Kolavdacija podstavbe se vrši prihodnji teden. Most se izreči prometu prvi teden meseca maja.

Deželna zveza za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem naznanja, da je določila nižjeavstrijska trgovska in obrtniška zbornica kot specialni komite avstrijske razstave na mednarodni razstavi v Milanu v sporazumljenju z «deželno zvezo za tujski promet na Nižjeavstrijskem» gospoda Alojzija Ghirettija, uradnika c. kr. finančnega ministruvja, kot vodnika (cicerona) v pisarni tujskega prometa na avstrijskem oddelku milanske razstave. Imenovani funkcionar, katerega bo spoznati po črno-rumenem traku, ima nalog, občinstvu biti na razpolago v pisarni tujskega prometa, osobito pa dajati pojasnila o domovinskih pokrajinah in postajah za tujce. Njegova naloga je tudi, namenu odgovarjajoča porazdelitev v pisarni razpoloženi prospektov, brosur, zemljevidov in drugih reklamnih tiskovin. Vsled želje nižjeavstrijske trgovske in obrtne zbornice se je poučilo gospoda A. Ghirettija, ki je zmožen italijanskega, francoskega, angleškega in nemškega jezika ter vsled tega za službovanje na razstavi vrlo sposoben, pri našem tajništvu najnatančneje o njegovem bodočem službovanju in se mu naročilo v interesu tujskega prometa po avstrijskih deželah najobjektivnejše postopanje. Kolikor je bilo potrebno, se ga je seznanilo tudi z razmerami tujskega prometa v avstrijskih kronovinah in z organizacijo posameznih deželnih zvez za pospeševanje tujskega prometa.

Narodni kolek «Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani» bodo odslej rabila tudi ameriška slovenska društva. «Slov. podporno društvo sv. Jožefa v Brooklynu» bode prvo, ki zatrži z njim na svoji veselici meseca aprila. Naročilo ga je po zastopniku ameriških Slovencev g. Antonu Trstenjaku, kontrolorju mestne hranilnice ljubljanske. Ko beležimo ta narodni čin svojih ameriških rojakov, želimo, da bi bil v spodbudo vsem onim društvom v naši ožji domovini, ki našega narodnega koleka ne rabijo. — V tem navedenem veselem pojavu se zopet prepričujemo, kako nam prednači Amerika, in sicer v vsakem obziru: v socialnem in v narodnem.

Kolikokrat in kako prepričevalno smo že n. pr. klicali slovenska društva v domovini na narodni kolek in kazali ob tem na brate Čehe. A to bolj ali manj zaman — sedaj pa prihajajo Amerikanci, akopram jih še klicali nismo. — Zato živele, naše zavedne sestre, in živele, naši zavedni bratje, tam za oceanom! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 5. aprila 1806.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poroča slovenskemu svetu, da so nam v noči od 23. na 24. marca t. l. v naši družbini šoli v Trstu pobili skoraj vsa okna ob cesti na južni in zahodni strani. Družbino voilstvo je vkrenilo potrebne korake na višjih oblastih; obenem pa se priporoča slovenskemu svetu, da nam je — kakor že večkrat ob podobnih prilikah — tudi to pot, na radodarno pomoč. Velikovska pobita okna so bila dvakratna sreča za nas: moralna sreča, ker so kazala slovensko visoko kulturo nasprotno toliko nizki naših sovragov in materijelna sreča, ker so nam denašala sijajnih domoljubnih preplačil. — Slovenci! Beležujoč Vam dejstvo o barbarskem tržaskem napadu na naš kulturni zavod in ponosni na svojo oliko Vas prosimo, da se posebno še prihodnje dni spominjate tržaskih pobitih oken in pa svojega dičnega slovenskega izobraženja. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 4. aprila 1906.

* * *

Izbruh Vezuva. Strašna poročila prihajajo o izbruhih Vezuva. Naprej od Portici proti Resini, Torre del Greco in Torre Annunciata ni možno več bivati. Akoravno so svetilke prižgane noč in dan, se na par metrov daljave ničesar ne razloči. Prebivalstvo beži in ker je ustavljen ves promet, primanjkuje živeža. Tudi v Napolju je nebo zatemnjeno in zrak je težak, da se težko sope. Prič li so zopet padati mali kamenčki, ki pokrivajo mesto. Radi debele plasti padlih kamenčkov in radi teme je ves promet v okolici Torre del Greco in Torre bianca ustavljen. V Torre del Greco, ki ni poškodovan od lave, je padlo toliko peska in kamenčkov, da se uderejo vse strehe, ako jih ne očistijo; toda primanjkuje delavcev. Istotako so v nevarnosti strehe v Napolju, ki so polne pepela in kamenčkov in ki tvorijo veliko težo. Delavci nočejo na streho, ker je vse preplašeno radi potresa. Iz razvalin cerkve v San Giuseppe Vesuviano so izvlekli 105 mrličev. Nadaljuje se iskanje mrličev, ki se nahajajo pod razvalinami raznih hiš v Ottajanu, doslej so dobili 50 mrličev. Dež je razdejal mesto Sarno v pokrajini Salerno, ki šteje 20.000 prebivalcev. Večji del prebivalstva se je zamogel rešiti. Sarno je industrijsko središče, v predilnicah dela 8000 delavcev. — Zadnja poročila pravijo, da se je Vezuv umiril, pepelnat dež je ponehal, in zopet sije solnce. Prebivalstvo se je nekoliko umirilo.

Grozen potres v San Franciscu. Po 5. uri zjutraj je bil 18. t. m. strahovit potres v San Franciscu (Amerika), ki je zrusil skoro ves trgovski del mesta. Podsutih in ubitih je več sto ljudi. Vsled potresa so popokale vodovodne in plinove cevi ter je vsled tega nastal po raznih krajih požar, ki se strahovito širi, a vode za gašenje ni, tako da morajo z dinamitom razstreljavati hiše, da bi zabranili širjenje požara. Mestna hiša, ki je veljala sedem milijonov dolarjev, je v razvalinah. Cele ulice so porušene, prebivalci so strašno zbegani, ker se je potres pozneje ponovil. Med Luizunom in Ranizio se je vsled potresa pogreznila železnica na daljavo treh kilometrov. — Okrog 30.000 hiš je porušenih. Ubitih okrog 3000, ranjenih pa 20.000 ljudi.

Nečloveški sin. Blizu Komorna je kmet Dóbótós zaprl svojo 80letno bolno mater v svinjak, jo zametal z gnojem, da bi lakote umrla. Za hudodelstvo je zvedelo orožništvo. Starki so do kolen noge skoraj popolnoma segnile. Po telesu je imela 20 vbodov z gnojnimi vilami. Zverinskega sina so odpeljali v ječo.

Listnica uredništva.

V Dražgoše! Dobisa iz druge roke nismo prejeli.

Loterijska srečka dne 14. aprila t. l.
Trst: 18 53 84 35 90

Gospodarstvo.

Tedenski sojem v Kranju dne 17. t. m.
Prignalo se je 84 glave goveje živine, 2 teleta, 22 prašičev, — koz, — ovco, — buš. 50 kg pšenice K 8'25, prosa K 6'—, rž, K 7'—, ovska K 8'25, ajde K 6'—, fižol, ribničan K —'—, koks K —'—, krompir 1'80.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega prozvajanja okusna, zdravju v prespeh in počeni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izročilo ime Kathreiner in zahtevajte le izvirno saveljo z varstveno znamko žepnik Kneipp.

Zanesljiv

! kažipot!

se priporoča p. n. izletnikom za bližnjico iz Kamne gorice proti Radovljici.

Na isti poti se izgubila palica z odbito kljuko; pošten najditelj naj jo vrne proti primerni nagradi. 65

Spretnega in znesljivega

konjskega hlapca

64—1

sprejme tako

Valjični mlin Vinko Majdič v Kranju.

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno

marčno in na bavorski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

2-78

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovcu, A. Trevnu ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 3—69

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih ur kakor žepnih, stenskih ur in budlik, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6—67

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolate v sebi, je toraj najlaže prebav- n. ne povzroča n. koli zaprtosti in je ob najbolj- šem okusu izredno poceni

Pristen samo z imenom
Ivan Hoffa
in s levo varstveno znamko

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/4 50
Dobiva se povsod.

„Oklopno“ kolo

solidni, najbolj priljubljeni stroj z zvoncem, acetilinsko svetilko, predalčkom in orodjem. Dveletno jamčenje za obod in druge dele.

Cena 95 kron.

Mittler & Co., Dunaj XIII/5

Hittelbergstrasse 27

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in poštne prosto 47-4

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile nine, z ali brez nebane plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Flombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)
v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29-49

Postrežba točna. Cene nizke.

Pošteno in pridno dekle

se sprejme takoj
v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Pozor! Trgovci!

Prej 140 sedaj 150 kosov finega peciva za samo 2 kroni razpošilja proti povzetju

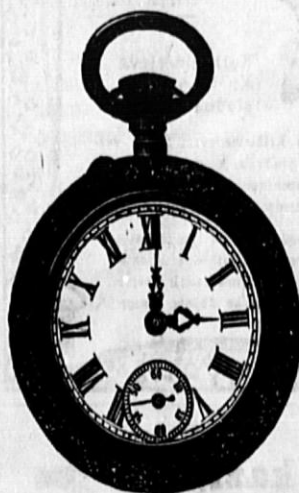
E. BRANDT

tovarna sladšič v Kranju.

Večja naročila še ceneje. 224-17

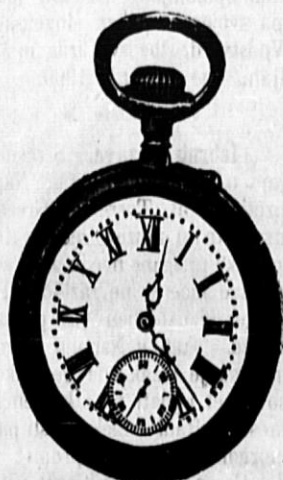

Naznanilo.

Uljudno naznanjam sl. p. n. občinstvu, da sem otvoril v Kranju (hiša g. Kušlana pri cerkvi) švicarsko delavnico za ure. Izvrševala se bodo tudi popravila zlatnine, srebrnine in optičnega blaga v lastni delavnici.

Izobraževal sem se pri najznamenitejših švicarskih tovarnarjih in si pridobil prakso kakor malokateri urar.

Opomba: Kdor pošlje ali prinese 5 ur k popravilu, se mu ena brezplačno popravi.

Kdor hoče zatorej imeti zanesljivo in dobro popravljeno uro, naj se obrne na

prvo švicarsko delavnico

ker tam bo vsak najbolje in najhitreje postrežen.

59-8

Z velespoštovanjem se priporoča

Matko Glavnik, urar in optiker.

Brez konkurence

Je bodisi kar se tiče blaga ali cen

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, Glavni trg št. 5

brez podružnice.

Kar doslej ni bilo mogoče

je odslej mogoče!

Površnik za gospode ali ulster	à gld. 6-
Najnovejši moderni dolgi paletu za dame	» 5-
Obleka za dame najnovejšega kroja, ali meter dolgi paletu	» 4-
Moška obleka ali havelok	» 3-50
Suknena obleka za dečke	» 2-50
Višnjev naramnik z rdečo naglavnico (kapuco) za otroke v poljubnih velikostih	» 2-50
Haveloki za dečke in deklice, jopiči, volnena krila, kakor tudi elegantne bluze v vsakojakih barvah	» 1-50
Suknene hlače, najnovejše obleke za dečke in gospode, modni klobuki	» 1-20
Moderni klobuki, pique-telovniki, srajce, oprava za dečke, obstoječa iz: hlač, vesljaškega telovnika in čepice	» 1-
Kostumi za tri- do desetletne otroke	» -90
Otroški klobuki, obleke za prah, telovniki s pasom za gospode, bluze	» -50
Čepice, kravate, Moiré-pasi za dame, slamniki	» -20
Najnovejši klobuki c. kr. komorne in dvorne klobučarne P. & C. Habig na Dunaju	» 4-

Vsi predmeti so najokusneje izgotovljeni.

Velika izber finega angleškega in francoskega sukna za obleko po meri, ki se na Dunaju in v Berlinu po najmodernejšem kroju hitro izgotavlja.

Velespoštovanjem

57-8

O. Bernatovič.

Sube jedilne gobe

(jurčke najboljše vrste)

kupuje v večji množini (vreče po 20—25 kg).

A. Šmira, Dunaj 17/I

31—9 Elterleinplatz 7.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago

po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne
32—6 prosto.

Otroške vozičke

priporoča po gl. 4-50

gl. 5-50, 7-50, 8-50, 9-50, 10-50, 12-50, 14-50, 16-50 in 20—, raznovrstne ročne kočarice in kovčke (Kofer) v različnih velikostih in cenah,

Andropogon

najboljše sredstvo za rast las; stekl. 3 krone.

Najboljše strune 58—8

za citre, gosli in kitare, kakor tudi razno galanterijsko in špecerijsko blago na drobno in debelo priporoča

M. Rant, Kranj, Savsko predmestje.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

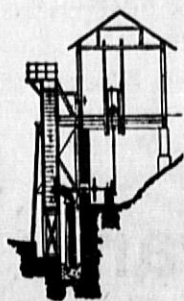
v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

38—9

Kranj, glavni trg 192.

G. Tönnies

104-98

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121—79

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

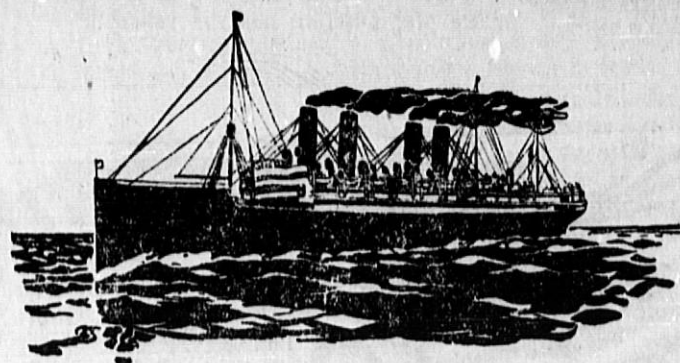

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Sevnika v Krnjo

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
,Severnonemškega Lloydja'
iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni. Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča rojasnila točno in brezplačno. Postrezba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabe, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186—25

Berite.

Pozor.

North British and Merkantile

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ogoju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelu

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda, se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-18

Tapetnik in preprogar

Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-81

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Strojeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špicjaliteta: 103-93

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-41

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razposiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

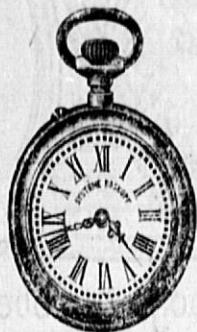
H. Suttner v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Safhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraske, veržice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoni in poštine prosto.

Moske ure, 2 tretjini naravne velikosti.

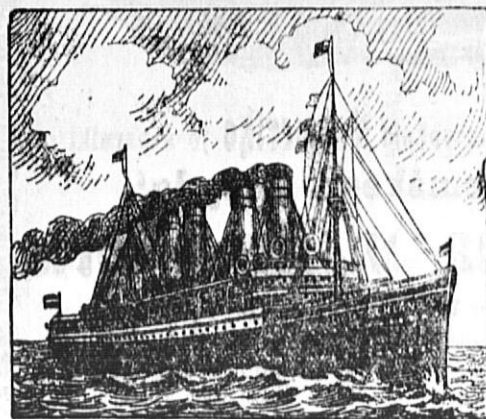

St. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2'45, enaka iz pravega srebra gld. 3'95, ista z dvojnatinim tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6'50 in naprej.

St. 505. Prava srebrna citinderremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4'85, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 5'95 in naprej.

114-41

Izvrstna prilika potovanja v Ameriko je danes čez **Hamburg**

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton.

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki se enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 28.

Josip Pogačnik
krojaški mojster
Radovljica št. 41
Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Špicjalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-44